

מראית עין באסורי שבת

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמו עמוד ב

אמר רב יהודה אמר רב: כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין - אפילו בחדרי חדרים אסור. תנן: שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם! - תנאי היא; דתניא: שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם, רבי אלעזר ורבי שמעון אוסרין.

תוספות מסכת שבת דף סה עמוד א

אמר רב כל מקום שאסרו חכמים כו' - י"מ דאין הלכה כרב מדתני בחולין (דף מא.) אין שוחטין לתוך גומא ברשות הרבים שלא יחקה האפיקורסים ובחצר מותר ומיהו אין זה ראייה דבחצר מותר דאף הרואה אותו אומר לנקר חצרו הוא צריך אבל בעלמא שאם יראה אדם הרואה יחשדנו אפילו בחדרי חדרים אסור.

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף ס עמוד א

תניא, נחום איש גליא אומר: צינור שעלו בו קשקשין, ממעכן ברגלו בצנעא בשבת ואינו חושש. מאי טעמא? מתקן כלאחר יד הוא, ובמקום פסידא לא גזרו בה רבנן. אמר רב יוסף: הלכה כנחום איש גליא

תוספות מסכת כתובות דף ס עמוד א

ממעכן ברגלו בצנעא בשבת - והא דאמר כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפי' בחדרי חדרים אסור היינו דווקא באיסור מלאכה דאורייתא כמו שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם (שבת דף סה.) שאם יראו יסברו שכבסן בשבת אבל הכא לא יראו אלא מלאכה כלאחר יד דהויא דרבנן ולא גזרי רבנן לאסור בחדרי חדרים [וע"ע תוס' מ"ק ח: ד"ה ומנסרן]

ר"ן על הרי"ף מסכת ביצה דף ה עמוד א

ואינו אומר כן אלא הנהו לא שייכי בדרב כלל דרב ה"ק דכל דבר שהוא מותר גמור וחכמים אסרוהו מפני מראית העין בלבד אין לחלק בו בין רה"ר לרה"י שאם אתה מתיר לו ברה"י אף הוא יעשה כן ברה"ר כיון שהדבר מותר ויאמר אין כאן רואים וכן נמי יש להם לחכמים לחוש שמא יראהו אדם ברה"י ולאסור לגמרי אבל ההיא דארון וצינור ודכוותיהו לא שייכי בדרב כלל דאדרבא מצד עצמם אסורין הן ומפני הצורך והדוחק התירום דארון מלאכה גמורה היא וצינור נמי הא אמרינן עלה בפרק אף על פי (דף ס א) דמתקן כלאחר יד הוא אלא דבמקום פסידא לא גזרו רבנן הלכך כיון דאסירי לא רצו חכמים להתירן אלא בצניעה וליכא למימר נמי שלא יתירום כלל דאי אפשר בלא הכי וליכא למיחש נמי שמתוך הצניעה יבא לידי פרהסי' שכיון שהדבר אסור בעצמו ישמע לך משא"כ בדבר שהוא מותר בעצמו וא"נ אמרת דאיכא למיחש אי אפשר בלא"ה:

רמ"א יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן פז סעיף ג

הגה: ו [ח] ונהגו לעשות (י) חלב משקדים [ז] ומניחים בה בשר עוף, ז) הואיל ואינו רק מדרבנן. אבל בשר בהמה, יש להניח אצל החלב שקדים, משום מראית העין, <ד> כמו שנתבאר לעיל סימן ס"ו לענין דם.